www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. ЧИСЛО 95. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 23-го ЦВІТНЯ, 1921. — VOL. XXIX. No. 95. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, APRIL 23, 1921. — THREE CENTS

Побільшують американську армію.

ВАШІНҐТОН, 21. цвітня. — Буджетовий комітет палати посів американського конґресу визначив на армію таку суму, що вона вистарчить на 166-тисячну армію.

Попередний конґрес ухвалив був видатки на 156-тисячну армію; значить новий конґрес заявляється за побільшенням армії о 10 тисяч. Ухвала попереднього конґресу не стала законом, бо бувший президент Вилсон не підписав ухвали, хоч сего треба було, бо ухвалу повзято в послідній хвилі перед покінченнем його урядовання.

Нова ухвала визначує на армію коло 330 міліонів долярів. Американська армія має тепер коло 235 тисячі жовнірів. Секретар війни Вікс домагався, щоби комітет буджетовий ухвалив видатки на 183 тисячі жовнірів, але комітет спротивився сему і остаточно погодилися на 166 тисяч.

ГОРЯЧА ДЕБАТА В СЕНАТІ НАД ІМЕНОВАННЯМ АМБАСАДОРА ДО АНГЛІЇ.

ВАШІНҐТОН, 21. цвітня.—Хоч під обрадами сенату не була справа іменовань ріжних урядників, котрі мають бути потверджені сенатом, мимо сего підчас нинішного засідання вивязалася горяча дискусія над іменованнем полковника Гарвея амбасадором до Анґлії.

Сенатор Гарисон з Місісіпі остро критикував іменоване сего чоловіка на представника Америки перед анґлійським урядом. Він називав Гарвея мстивим, самоустановленим, нетолерантним політичним припадком, котрий завдячує своє іменоване на становище амбасадора нічому иншому, як своїм безпощадним нападам на бувшого президента Вилсона. Він закидав Гарвейови, що одинока річ, яку він вміє добре робити, се писати зідливі, злобні, саркастичні статі, як він звертав проти кождого визначного чоловіка. Всі його напасти на Вилсона виходили з особистих мотивів, а в тій боротьбі не цофався він перед нічим, навіть перед представлюваннем Вилсона божевільним чоловіком.

Кількох сенаторів, межи нічими сенатор Рід, виступали в обороні полковника Гарвея. Сенатор Лодж закидував Гаринсонови, що з огляду на те, що іменоване Гарвея уже потверджене, сенатор Гарисон нападає не на приватного чоловіка і не на члена якоїсь партії, але на урядника і офіціяльного представника Злучених Держав поза границями краю.

ЗЕЛІЗНИЧА РАДА ЗАКИДАЄ СУДОВИ ПОМИЛКУ.

ШІКАҐО, 21. цвітня. — Зелізнича Робітнича Рада розбирала нині справу Атланта, Бермінґгем енд Атлентик Рейлрод; ся зелізниця попала свого часу в банкротство і пішла під заряд ревізера, котрий зараз обнижив робітникам зелізниці робітничу плату. Коли робітники віднеслися до суду, суддя признав ресіверови право обнижати заплату; коли однак прийшло до впровадженя в житє знижки заплати, робітники вийшли на страйк, котрий тревае ще й до тепер.

Федеральна Робітнича Зелізнича Рада, розібравши справу, заявила, що ресівер на свою руку не мав права обнижати заплати зелізничим робітникам, бо на се не дістав дозволу від Зелізничої Робітничої Ради, як сего вимагає ухвалений минувшого року Транспортовий закон (Тренспортейшен Ект). Тому Рада заявляє, що суддя, котрий признав ресіверови зелізниці право знижати робітничу заплату, не порозумів добре перекозового закона і пояснив його невідповідно. Вирок суду тим більше гідний пожалування, що через нього робітники вийшли на страйк.

Признаючи однак рішенє суду правосильним, Зелізнича Рада пропонує ресіверови, щоби він відбув ще раз конференції з робітниками про справу заплати, а на случай незгоди відвісся щераз до Зелізничої Ради. Рада ганить також робітників зелізничих за починанє страйку без відкликування вперед до Зелізничої Ради.

ХОЧУТЬ ОБНИЖАТИ ЗАПЛАТУ БУДІВЛЯНИМ РОБІТНИКАМ В ШІКАҐО.

ШІКАҐО, 21. цвітня. — Будівничі проголосили нині, що з днем 30 цвітня викидають з роботи всіх будівляних робітників, як що будівляні юнії не згодяться скорше на 20-процентову знижку всім фаховим робітникам та 30-процентову знижку нефаховим робітникам. Заява будівничих має значіння ультіматум, котре має на ціли примусити робітників приняти нові контракти на місце старих, котрі обовязують до 1. мая сего року.

Обчисляють, що лакавт будівляних робітників здержить роботу на будівлях, котрих вартість виносить яких 10 міліонів долярів.

ЮНІЇ ВІДКИДАЮТЬ ОБНИЖЕННЄ ЗАПЛАТИ.

НЮ ЙОРК, 21. цвітня. — Сорок нотирі льокаді робітничої юнії робітників, занятих по фабриках паперу, постановили відкинути предложену фабрикантами знижку заплати, котра мала виносити 30 процент.

БОСТОНСЬКІ ЮНІЇ АҐІТУЮТЬ ЗА ВІДБИРАННЯМ БАНКОВИХ ОЩАДНОСТИЙ.

БОСТОН, 21. цвітня. — Страйковий комітет обєднаної робітничої ради приняв нині резолюцію, в котрій радить робітникам вибирати свої ощадности з банків. Секретар комітету наклонив комітет до такої ухвали, заявивши, що всі фабриканти дістали приказ від банків обнижати заплату своїм робітникам, та що вони мусять се зробити, без огляду на те, чи хочуть, чи ні, бо інакше банки не дадуть їм вести бизнесу.

ТИСЯЧІ ЇЗДЯТЬ ДАРОМ.

Генеральний прокуратор стейту Ню Джерзи зарядив, щоби джитнева компанія міста Кемден, котра недавно збанкротувала, перестала вести бизнес, поки не буде зреорґанізована. У виду сего зарядженя джитневі авта компанії виїхали на місто за написями, оповіщаючими, що нині їзда даром. Тисячі людий всідали в сей день на джитні, і на них дійсно не побирано заплати за їзду. Зате коло виходу з автомобілів були уміщені скриночки, до котрих кождий подорожний кидав добровільний даток в такій висоті, як йому подобалося. Кажуть менажери, що в той спосіб джитні робили добрий бизнес, бо майже всі пасажири кидали добровільні дарунки то дуже часто більше як побираних давнійше сім центів.

ЗАПОМОГОВА АКЦІЯ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ В РОЧЕСТЕРІ.

Як доносить часопись „Ді Рочестер Геролд", з дня 11. цвітня, рочестерські Українці прилучилися до акції Українців з других місцевостий і ухвалили на зборах, що відбулися дня 10. цвітня, домагатися від Ліґи Народів безпроволочного відкликання польських військових сил зі Східної Галичини, а тяжке з Холмщини, Волині, Поділя і Поліся та уможливити українському населенню сего краю завести такий уряд, якого вони самі хочуть. Акцію почато на зборах, що відбулися при участи понад 500 Українців в греко-католицькій церкві св. Йосафата на Гадсон Авню. Ухвалено також резолюцію, щоб Злучені Держави і всі аліянтські держави признали Україну як независиму республіку. Резолюція домагається признання Українцям права самоозначення через аліянтів та Ліґу Народів, бо Українці хочуть осмуватися независиму республіку. В резолюції кажеться, що сусідні імперіялістичні держави: Польща, Росія і Румунія не дають Українцям завести самостійну державу. Повний текст прийнятих резолюцій ухвалено подати до президента Ліґи Народів і до урядів Анґлії, Франції і Злучених Держав.

Як каже далі газета, за сею резолюцією стоїть 5 тисяч рочестерських Українців, зорґанізованих в ріжні товариства. Д. Братусь дав на зборах сумний опис умов в старім краю і закликав в горячих словах до сильного протесту проти польської окупації галицької території. Його слова були переважно оперті на листах, які місцеві Українці дістали від своїх знакомих в Галичині.

За признанням України говорив Михайло Рудий. Його резолюції приняли зібрані зі заплом. Предсідателем зборів був Микола Мурашко.

ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ВЕЛИКОГО МІСЬКИЙ КАСІЄР БОСТОНУ СПРОНЕВІРЯННЯ.

Томас Одейл, касієр в уряді міського скарбника, признав перед судовими властями, що він спроневірив коло 40,000 долярів міських гроший та що він не має ніякого способу повернути містови заподіяну шкоду. Спроневірені гроші стратив на біржевій спекуляції. Він має бонд в бондовій компанії на всего 20,000 долярів. Цікаво, що мейор міста Бостону призначив Одейла, щоби він заняв місце міського скарбника, котрий помер пару місяців тому.

ПРОГІБІЦЯ КОШТУЄ МІСТО НЮ ЙОРК ТРИ МІЛІОНИ ДОЛЯРІВ РІЧНО.

Поліційний комішенер міста Ню Йорку заявив ґазетярам, що місто Ню Йорк буде незадовго зовсім „сухе". Завдяки мірам, предпринятим поліційним урядом, поліченно перекупства поліційних властий салюністами. Тому комішенер має надію, що ті припаси горячих напоїв, які тепер є в місті, незадовго вичерпаються, а нові не прийдуть через остру контролю поліції. Однак поліційний комішенер каже, що боротьба проти противників прогібіції буде коштувати місто Ню Йорк яких три міліони долярів річно. Инчий урядник міста обчисляє, що само оплаченє присяжних суддів для гоєдженя всіх переступств проти прогібійного закона буде коштувати місто не менче 24 міліонів долярів.

ПОЛІЦІЯ ПЕРЕХВАЛЮЄТЬСЯ, ЩО ВОНА ПІЙМАЛА ВИНОВНИКА ВИБУХУ НА ВОЛ СТРІТ В НЮ ЙОРКУ.

Поліційні власти в місті Скрентоні кажуть, що поліція доконала дуже важного арештовання через спійманнє Тіта Люїґо, котрого арештовано за утечу перед військовим затягом. Вони дають до зрозуміння, що Люїґо вмішаний в справу вибуху на Вол стріт в Ню Йорку дня 16. вересня минувшого років котрого погибло коло 40 людий. Поліція каже, що виглядом своїм Люїґо зовсім підходить до опису візниці, котрий їхав возом, що віз динаміт.

АВТОМОБІЛЕВИЙ ВИПАДОК ЗМІВ РОДИНУ З ЛИЦЯ ЗЕМЛІ.

На так званім перехресю Дей коло міста Трентону, в стейті Ню Джерзи, поспішний поїзд наїхав на автомобіль, котрим їхала родина з пяти осіб, а саме Френсиз Кенеді, земельний купець з Трентону, його жена, його дочка, два сини та сестрінець. Наслідки зударення були такі, що батько і мати родини, один син і дочка погибли на місци, а другий син та сестрінець лежать в шпитали безнадійно хорі. Лише сестрінець може мати надію на видоровленє.

Так як він лежить без памяти, то причина події не відома. Припускають лише, що сестрінець бачив поїзд, і хотів його перегнати, але чи тому що недоцінив відлеглости чи тому що автомобіль поховзнувся на шинах, поїзд наїхав на автомобіль, розтрощив його, потяг зі собою перед автомобіля кільканайцять ярдів та викинув в рів коло тору. Машиніст каже, що він побачив автомобіль на торі в послідній хвилі так, що він ніяк не міг здержати поїзду.

ПРОФ. МАСАРИК УСТУПИВ З УРЯДУ ПРЕЗИДЕНТА ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

ЛОНДОН, 21. цвітня. — Сюди наспіла нині з Праги, столиці Чехословаччини, телеграма, яка доносить, що професор др. Тома Г. Масарик зрезиґнував зі свого становища президента чеськословацької республіки.

Причиною уступленя проф. Масарика з президентури є недужанє.

Др. Едвард Бенеш, дотеперішній чеськословацький міністер заграничних справ, буде тепер премієром і буде заступати президента.

ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЄ НОВУ ВІЙСКОВУ ВИПРАВУ НА НІМЕЧЧИНУ.

ПАРИЖ, 21. цвітня. — Вчера була нарада комітету, назначеного кабінетом для окупації німецьких територій. В тій нараді взяв участь Люшер, міністер увільнених країв, і маршал Фош. Вони радили над пляном окупації німецької углевої области Рур. Свої пляни передали вони премієрови Бріяндови, котрий їх предложить на конференції з британським премієром Ллойдом Джорджем в Анґлії в сю неділю.

Фош є за тим, щоби Франція вислала до Рур 100,000 війска; а Анґлія і Бельґія мали б вислати своїх жовнірів дуже маленько. Далі радить Фош хоче, щоби покинено під оружє річник бранців з 1919 року.

Окупація области Рур була би не лише карною експедицією, але також для наложеня і стягненя оплат від міст і з копалень та фабрик на ціли воєнного відшкодовання аліянтам.

ТРОЦЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ НОВУ ВІЙНУ НА ЛІТО.

ЛОНДОН, 22. цвітня. — Телеґрама до лондонського „Таймса" з Гельсінґфорсу, столиці Фінляндії, доносить, що Лев Троцький, російський совєтський міністер війни, сказав в промові до студентів у військовій школі в Москві, що большевицька армія має тепер міліони жовнірів і 150,000 офіцирів, та що вироби російських фабрик амуниції збільшились о 400 процент в минулому році.

Він додав, що в літі розслідить можливість виправи на сході і війни для відплати (пімсти) проти Польщі.

ФРАНЦУЗАМ НЕ ВЕЗЕ З КОНТРОЛЕЮ НАД ВИВОЗОМ З НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 22. цвітня. — Над рікою Реном, в Німеччині, де аліянти заняли всі переходи для накладання оплат на експорт, повстав тепер великий натовп, застій і непорядок.

Причиною того є, що Французи не вміють перевести орґанізації. Німецькі урядники працюють, але провід французьких наставників нездатний.

Анґлійці у своїй части щойно нині зачинають контролю експорту.

ВИСТАВИВ НА ПРОДАЖ СЕБЕ САМОГО.

В одній ґазеті в Канзас Сити появилося оголошенє такого змісту: „На продаж: молодий мущина; білий; добре обрадований; подорожував дуже богато; пильний робітник; готов продати себе тому, що дасть за мене найвисшу ціну, на певний протяг часу".

Показалося, що продати себе самого хоче Джек Флойд, 34-літний актор, котрий збанкротував зовсім і не має защо лічити своєї жени, котра дежить в шпитали хора на запальний ревматизм.

Як ґазетярі питалися, нащо він подав таке оголошенє до ґазети, він відповів: „Я беру на серіо кожде слово зі свого оголошення. Продам себе кождому, хто заплатить за мене досить. Я готов працювати чесно, поки не відроблю кождого цента заплаченої ним суми. Я хочу продатися скоро, бо моя жена дуже потребує гроший".

Великий повстанчий рух на Україні.

ТРОЦЬКИЙ ГРОЗИТЬ ПОВСТАНЦЯМ СПАЛЕННЕМ СІЛ, ОДНАЧЕ ПОВСТАНЦІ БЮТЬ СОВЄТСЬКІ ВІЙСКА. — ПОВСТАННЄ НА СИБІРІ ТЕЖ ЗРОСТАЄ.

ЛОНДОН, 22. цвітня. — Звідомлення, які сьогодня одержано в Лондоні, доносять про нові рухи повстанців на Сибірі і на Україні, якого большевики не були всиді здавити.

Звідомлення доносять, що совєтське правительство переслало ультимат до українських повстанців, щоби віддали своє оружє, заявляючи, що інакше їх села будуть спалені.

Одначе повстанці постановили піднести загальне повстанне і завдати совєтським військам сильну поражку.

На Сибірі совєти наймають Хінців, Німців і Австріяців до боротьби проти повстанців.

НІМЕЧЧИНА ПРОСИТЬ АМЕРИКУ О ПОСЕРЕДНИЦТВО В СПРАВІ ВІДШКОДОВАННЯ ДЛЯ АЛІЯНТІВ.

НІМЕЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИСЛАЛО НОТУ ДО ВАШІНҐТОНУ, В ЯКІЙ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ПРИЙМЕ УСЛІВЯ ВІДШКОДОВАННЯ, ЯКІ ОЗНАЧИТЬ ПРЕЗ. ГАРДИНҐ.

БЕРЛІН, 21. цвітня. — Німецьке правительство звернулося з прощенням до правительства Злучених Держав, щоби воно згодилось посередничити між Німеччиною і аліянтами в справі воєнного відшкодовання.

Ноту до американського уряду підписав німецький премієр Ференбах і міністер заграничних справ Сімонс і передали її американському комішенерови Лорингови Дреселеви, щоби переслав до Вашінґтону.

Нота, яка звертається до президента Гардинґа, звучить:

„В імени німецького правительства і німецького народу підписані мають честь просити президента Злучених Держав, мимо того що технічно ще істнує воєнний стан, щоби посередничив у справі відшкодовання і назначив суму, яку Німеччина має заплатити аліянтським державам і просять, щоби виєднав згоду аліянтських держав на таке посередництво.

„Підписані торжественно заявляють, що німецьке правительство радо прийметься, без опорень або застережень, заплатити аліянтським державам яко відшкодоване таку суму, яку президент по розгляненню і доходженню, може признати за справедливу і слушну. Вони формально зобовязуються виповнити щодо букви і духа всі приписи щодо відшкодовання, яке би президент означив.

„Вірячи в саушність свого прошення і безперечну щирість, німецький нарід через своє правительство пересилає сей зазив до президента Злучених Держав, з повною надією, що він буде принятий, щоби визначити остаточну суму відшкодовання згідно з правом і справедливостю, та щоби пійти на зустріч сердечним бажанням всіх цивілізованих народів, аби оминути необчислимі наслідки примусових кроків, а поширити світовий мир.

Ференбах,
Сімонс."

АМЕРИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗГОДИТЬСЯ ПОСЕРЕДНИЧИТИ, КОЛИ НІМЕЧЧИНА ПРЕДЛОЖИТЬ ТАКІ ПРОПОЗИЦІЇ, ЩО БУЛИ БИ ПІДСТАВОЮ ДО ДИСКУСІЇ.

ВАШІНҐТОН, Д. К., 22. цвітня. — Американське правительство одержало німецьку ноту з прошенням о посередництво між Німеччиною й аліянтами в справі означеня для них німецького відшкодовання. Державний секретар Гюз відбув коротку конференцію, почім вислав відповідь на сю ноту, заявляючи, що місії посередництва, згідно з бажанням німецького уряду американське правительство не може приняти, одначе готове посередничити, як Німеччина предложить означені пропозиції, які були би відповідною підставою до дискусії.

НІМЕЧЧИНА ВІДМОВИЛАСЬ ПЕРЕВЕЗТИ ЗАСІБ ЗОЛОТА ПІД АЛІЯНТСЬКУ КОНТРОЛЮ.

ПАРИЖ, 22. цвітня. — Німецьке правительство відмовилось перевести залоту резерву німецького державного банку до своїх відділів (бренчів) в Кобленц і Кельн.

БЕРЛІН, 22. цвітня. — Засіб золота німецького державного банку (Дойтше Райхсбанк) виносив дня 15. с. м. 1,091,598.000 марок.

Німецьке правительство заявило, що німецький державний банк не вивозив золота заграницю. Золоті марки, які вивезено через Швецію до Америки, це золото, яким Німеччина платила Швеції в часі війни за артикули поживи.

СПРАВА ДОСТАВИ НІМЕЦЬКИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛІВ АЛІЯНТАМ.

ПАРИЖ, 22. цвітня. — Аліянтська комісія воєнного відшкодовання оголосила урядове звідомленє про торговельні кораблі, які Німеччина віддала аліянтам.

Звідомленє каже, що німецький рапорт про кораблі, вже доставлені аліянтам, був неправдивий. Длятого самі Німці його відкликали. Перше вони заявили, що вже віддали аліянтам 4,600.000 тон торговельних кораблів вартости 7 біліонів (міліярдів) золотих німецьких марок, одначе тепер відкликуючи сей рапорт, заявили, що 700.000 тон було там вчислених помилково, а також було там доданих 1,800.000 тон, яких Німеччина не доставила, а які аліянти забрали підчас війни.

З уваги на те Німці предложать тепер нову оцінку торговельних кораблів, які одержали від них аліянти.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Ситі і заграницею.

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Заговір проти робітничих юній.

Перед Федеральною Зелізничою Робітничою Радою в Шікаго, котра вже від довшого часу застановляється над заведеннем одностайної плати для зелізничих робітників, виступив В. Джет Лок, економіст зелізничих робітничих юній, з дуже поважними закидами, звереними не лише проти американських зелізниць, але й проти других великих предприємств, промислових і фінансових.

Він заявляє (і подає докази на свої закиди), що рух за обниженнем робітничої заплати зелізничим робітникам почнається не від зелізниць, але сягає далеко дальше. Після нього порушуючим товчком цілого руху являються великі американські фінансові доми, великі банкирі, не більше як десять числом, осілі переважно в місті Ню Йорку.

Ці банкирі змовилися обезцінити наперед фармерські продукти ,а осягнувши сю ціль, постановили зломати робітників, обезцінити їх роботу, зломати їх організації. Взялися наперед до одної з найбільших робітничих груп, до робітників, занятих на зелізницях.

Але як могли банкирі зломити зелізничих робітників? Де в них на се є способи? Як банкирі можуть рішати про робітничу заплату для зелізничиків?

Ось власне у відповідь на такі питання Лок дає дуже займаючі факти. Він виказує, що вичислених ним 12-тьох нюйорських банків повязалося з ріжними перевозовими та промисловими предприємствами. Зроблено се при помочи так званих „повязаних директорств". Система повязаних директорств се досить старий спосіб згуртовування капіталістичних предприємств в одну велику цілість, але набрала вона значіння та популярности доперва в першім десятиліттю сего століття. Полягає вона на тім, що директори одної бизнесової компанії, щоби забезпечити собі згідність в поступованню зі сторони другої компанії, стараються впхати до її дирекції свого чоловіка, звичайно члена своєї дирекції. З першу се роблено в той спосіб, що директори першої компанії купували тільки шерів в другій компанії, щоби могти вибрати одного або більше директорів в ній; тепер се робиться уже без таких коштовних заходів, але просто на основі умови межи обома дирекціями, умовляючимися, що директор або директори першої компанії будуть вибрані до дирекції другої компанії, а зате дадуть місце в своїй дирекції представителеви другої компанії. Наслідок такого повязання директорства такий, що директор першої компанії, засідаючий в дирекції другої, не допустить, щоби ся послідна виступила в чімнебудь проти інтересу першої, а робила все, чого сей інтерес вимагає.

Се дуже важне головно в тих предприємствах, котрі стоять під публичною контролею уряду. Історія американських зелізниць дає нам такий примір: Коли будували зелізницю Юнієн Песифик (в шістьдесятих роках минувшого століття) то компанія віддала будову зелізниці будівляній компанії по певній умовленій ціні по тілько а тілько від милі. На верх компанія була законна і з господарського становища корисна хочби тому, що ризико, получене з будовою нової зелізниці, було розділене на більше число людий. На ділі однак справа стала основою величезного скандалу: показалося, що властителями будівляної компанії були самі таки властителі зелізничої компанії. Як директори зелізниці ухвалили вони собі величезні суми за будову, обманюючи в той спосіб невинних людий, що вкладали гроші в зелізницю, і американський уряд, котрий потребував сеї зелізниці і дав як запомогу на її будову щось коло 12 міліонів акрів землі.

Сей случай пояснить ролю повязаних директорств в теперішню пору. Як каже Лок, нюйорські великі банки повязані з дирекціями великих зелізниць, бо директори 12 банків є рівночасно директорами в 92 найбільших американських зелізницях; вони звязані з 20 компаніями, що роблять для зелізниць достави таких річий, як вугля, цементу тощо. Своєю системою повязаних директорств банки набрали такої сили, що вони просто трясуть цілою економічною будовою Злучених Держав.

Своєї великої сили вживають вони на безпощадне видушування зисків для себе; банки проголосили небувало високі зиски своїм шеровцям. Робітничі організації, які підчас війни здобули собі кращі услівя праці, станули їм на дорозі, і банкирі постановили їх знищити.

Почішили почати від зелізничих робітників. Але біда з зелізничими робітниками в тім, що їх заплата не може бути змінена без згоди урядової федеральної зелізничої робітничої ради, що засідає в Шікаго, а зелізниці не можуть підвисшати оплат за перевіз осіб та товарів без дозволу урядової комісії для межиштатової торговлі. З тої причини зелізниці взялися доказувати, що вони банкротують. Почали викидати робітників, хоч мали для них роботи подостатком; як каже Лок, за 9 місяців викинено зі самих варстатів понад 103 тисячі робітників. Роботу коло направи віддавали другим компаніям, нераз спеціяльно на те організованим, до котрих відсилали робітників, прогнаних зі зелізничих варстатів. Декотрі зелізниці виразно заборонили своїм робітникам направляти попсуті вози і льокомотиви. Направляючим компаніям плачено в двоє і в троє тілько, що коштувала направа у власних варстатах зелізниць. В той спосіб розтрачувано гроші зелізниць, щоби доказати суспільности, що треба підвисшити тарифу за перевіз та обнизити заплату зелізничим робітникам.

Такі закиди робить економічний знаток зелізничих юній перед урядовою радою для плати зелізничим робітникам. Заким Релізнича Рада возьметься рішати справу зниження робітничої заплати, вона мусить розглянути закиди юній. Се слідство готово відкрити ще цікавійші факти, якими то способами організуються ті самі капіталісти, що робітникам стараються відобрати право організації.

Український Горожанський Комітет.

Був такий час у Львові, особливо в грудні 1918 р. і в першій половині 1919 р., коли само признавання до українства було получене справді з небезпекою. Більші і менші діячі з мирних часів пощезали з овиду, чи то опустивши Львів, чи вивезені до таборів інтернованих, чи просто сховавшися на печі, а тимчасом народ заповняв вязниці і табори та зачав гнути з голоду і від пошкетей. Тоді найшовся у Львові між українською громадою гурток людий, який зумів узискати у польської влади дозвіл на зорганізування „Горожанського Комітету" і зачав негайно горячкову працю повну посвяти і готову до найдальше ідучих жертв, щоби тільки облегчити долю нашим полоненим і інтернованим. Колись оцінить історія належно заслуги того гуртка людий і безліч їхньої безінтересової праці, а імена: Федака, Студинського, Ганкевича, Целевича, Галушинського, Павличишина, Куницького, Малецького, Голубцівної, Боберської і инших, будуть згадувані з глубокою пошаною як тих правдивих робітників, що серед найтящих для народа хвиль, заступали його своїми грудьми без огляду на те, чи завтра їх самих замкнуть або вивезуть. Отже тоді, коли всі инші українські товариства були приневолені припинити свою ідейність, повстала нова організація: „Горожанський Комітет", чисто гуманітарна, яка згуртувала коло себе найкращі і найдейніші одиниці, без ріжниці політичних чи суспільних поглядів, своєю працею зєднала собі повне довіре і вдячність у своїх, а навіть чужі мусять числитися з нею. Якжеж богато мають до завдячення сьому Комітетови українські полонені, інтерновані, їхні родини, зльокавтовані службовики, а по части й сироти, вони самі могли би се найкраще розповісти! Щоби до такої самої роботи загріти і всю провінцію постарався „Горожанський Комітет" о затвердження своїх статутів і рад би позасновувати скрізь окружні та місцеві „Горожанські Комітети".

Думаю, що се йому вдасться. Перша і дуже важна моральна користь з сього буде така, що може виведе деяких давніще голосних, а тепер заляканих одиниць з бездільности, які бояться селянськи не то пораду дати, але навіть з ним говорити. Може також дасть почин взагалі до обнови народного життя, до віднови завмерлих товариств і се була би велика його заслуга.

А якщо йому вдасться роздобути засоби, щоби до кінця піддержати полонених, інтернованих і позбавлених хліба службовиків, то він сповнить світло своє завдання.

А відтак побачимо, де краще піде робота, чи в обновлених за його почином товариствах, чого собі треба би бажати, чи таки у нім самім: в першім случаю зможе — як тимчасова організація і за велика з наміченим в статуті кругом діяння, — зліквідувати свою працю, лишити поле спеціяльним в кождій області товариствам і зійти з публичної арени з найкращим спомином у цілої суспільности, — в другім випадку мусітиме продовжувати свою діяльність вж до слушного часу.

о. В. Лициняк.

ВІД У. Г. КОМІТЕТУ У ЛЬВОВІ.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ,
Львів ул. Руська ч. 3, II. поверх.

Львів, 24. марта 1921.

До Хвальної Редакції „Свободи" в Джерзи Ситі.

В залученню пересилаємо ч. 21. і 22. дневника „Вперед", в якому є поміщені викази жертв американських Українців для старого краю. Просимо Хвальну Редакцію не відказати помістити сей виказ на сторінках Вашої часописі, із заміткою, що в найблизших днях появиться звіт за послідні місяці діяльности УГК, який Вам негайно буде пересланий. З гори дякуємо Вам за се й остаємо з поважанням

ЗА ВИКОНУЮЧИЙ ВИДІЛ У. Г. КОМІТЕТУ У ЛЬВОВІ:
Др. Ст. Федак, предс.,
В. Целевич, секретар.
(Печать).

ВИКАЗ ЖЕРТВ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ДЛЯ СТАРОГО КРАЮ.

(За час від 1. лютого до 1. марта, 1921).

1) Комітет „Борцям за Волю" в Шікаго, Ілл., 40.000 мп. для безробітних і 20.000 мп. на вдови і сироти.
2) Володимир Малевич з Питсбург, Па., на цілі УГК. 5 долярів, се є 3.325 мп.
3) Дмитро Филипович з Миннеаполів, Мінн., на вбогих 1 дол., се є 775 мп.
4) Українсько-американський Комітет в Ню Кейсинтон на потреби УГК. 350 дол., се є 217.650 мп.
5) Український Червоний Хрест у Вергевил, Алберта, Канада, 1.000 кан. дол. для жертв війни.
6) Український Народний Комітет у Филадельфії через гром. Т. Грицая на голодуюче населенне Східної Галичини 150 і 100, разом 250 дол.
7) о. Володимир Лотович, збірка від парохіян в Бруклині, для голодуючого населення Східної Галичини 12 дол., се є 8.160 мп.
8) Український Народний Комітет в Миннеаполіс через гром. Н. Грубріна на голодуюче населенне Східної Галичини 147 дол., се є 99.960 мп.
9) о. Ковалевський з Фол Ривер, Месс., 1 дол., на потреби УГК.
10) Степан Богун з Ню Йорку для голодуючих 5 дол., се є 3.700 мп.
11) о. М. Данилович з Миннеаполіс, Мінн., збірка в церкві св. Петра і Павла 11 дол., се є 7.480 мп.
12) Запомоговий Комітет в Филадельфії, Па., від Тов. „Любов" і від Тов. св. Володимира на потреби УГК. 300 дол.
13) Запомоговий Комітет в Филадельфії для Гуцулів 100 дол., а для Боганька „на сорочку" 30.30 дол.
14) Запомоговий Комітет в Филадельфії на голодуючих з коляди 101.10 дол.
15) Український Комітет в Горгем, Норт Дакота, на допомогу голодуючим і сиротам 258.70 дол.
16) Шевченківський Робітничий Комітет у Вудлон на допомогу вдовам, сиротам і інтернованим 52 дол.
17) о. Іван Гундяк від парохіян в Литл Фолз, Н. Й., (збірка) 100 дол., се є 58.000 мп.
18) Урядники і робітники Українського Народного Союза і щоденника „Свобода" в Джерзи Ситі на потреби УГК. 110 дол.
19) Урядники УНК. в Питебургу на потреби УГК. 31.000 мп.
20) Тов. „Січ" ім. Богдана Хмельницького в Акаго на цілі УГК. на вдови і на сироти 160.000 мп.
21) Американсько-українське Бюро в Филадельфії на вдови і сироти 100 дол., се є 68.000 мп.
22) Кирило Піддубчишин від Українців в Джерзи Ситі 80 дол., се є 56.800 мп.
23) Осип Фурдас з Янгстаун, О., (пересилав 50 долярів 38.000 мп.) на охорону дітий, на вдови і сироти, на УПТ., на УГА., і на Український Дім інвалідів. Гроші розділено на відповідні інституції.
24) О. Роздольський з Реджайна, Саск., Канада, 17.000 мп. на цілі УГК.
25) Український Запомоговий Комітет в Филадельфії, через Петра Кириюка на цілі УГК. 150 долярів, се є 107.027 мп.
26) Український Запомоговий Комітет в Гемтремк, Міш., 17.350 мп. на допомогу інтернованим.
27) о. Іван Кутський, збірка від парохіян в Ембридж, Па., 40 долярів на допомогу вдовам і сиротам.
28) Степан Лемішка з Вунсакет, Р. Ай., 70.400 мп., се є 98 дол., на допомогу інвалідам, вдовам, сиротам і інтернованим.

Всім жертводацям, які памятають на потреби і нужду старого краю і прислали свою лепту а зокрема всім тим Добродіям і Товариствам, які займалися збиранням сих жертв, складає У. Г. Комітет від імени всего потребуючого населення щиру подяку.

Рівночасно просить УГК. усіх, хто на свою жертву не одержав поквітовання і чиї посилки не були оголошені в галицьких часописях, щоби подали се до відома У. Г. Комітету для рекламациї.

Львів, 12. марта 1921.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ:
Волод. Целевич, секретар.
Др. Степан Федак, предс.,

ЛИСТ ВІД ПОСЛА ТРИЛЬОВСЬКОГО.

Бувший посол до австрійського парляменту, звісний організатор Січий на Гуцульщині і в цілій Галичині та один з лідерів галицької української радикальної партії, др Кирило Трильовський, тепер пробуває на вигнанню у Відні, де працює, організуючи Січове Стрілецтво на чужині та видаючи українські книжки. Живе він там з родиною, без жадних доходів і, розуміється, у великій біді.

Свідчить про се хотяй би отсей, короткий лист, який одержав від дра К. Трильовський, предсідатель У. Н. Союза, д. Семен Ядловський:

Відень, 28. марта, 1921.

Високоповажаний Вмпачче!

Я маю в Америці високоповажаних приятелів, та адрес їх не знаю.

Звольте їх отже повідомити про мою адресу, а може нагадають собі на мене і на мою родину, котрим тут на чужині дуже тяжко жиється.

Так я досужився по-36 літах праці для народа! Але рук не покладаю, а готую нові кадри Січових робітників — на цілу Велику Україну. Коби передерати лише критичний час, бо тепер при віденській дорожнечі (потреба на удержанне родини денно до 1,000 австрійських корон, не говорячи вже про убранне) можна легко з голоду умерти.

Сердечно здоровлю
Др. Кирило Трильовський.

Адреса д-ра К. Трильовського є така:

Dr. KYRYLO TRYLOWSKYJ,
Martinstrasse 13 II., T. 11
Vienna, XVIII
Austria, Europe.

СОРОМНИЙ ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ МИРОВИЙ ДОГОВІР.

Дня 18. марта с. р. підписано в Ризі „**мировий договір поміж Польщею і Росією та Україною**". Зміст сього договору такий:

Польща з одного, а Росія і Україна з другого боку, на основі підписаного в Ризі 12. жовтня, 1920, договору в справі вступних умов мира рішили розпочати мирові переговори і в тій цілі визначили в характері своїх уповноважених: Уряд польської республики: Яна Домбського; Станіслава Кауізіка, Едварда Леховича, Генрика Страсбергера і Леона Васілевського; уряд російської і української совєтської соціялістичної республики у власнім імені; з уповноваження білоруського уряду совєтської соціялістичної республики: Адольфа Йоффе і Якова Ганецького, Е. Мануїла Квірінга, Леоніда Оболенського і Алексія Шумського. Уповноважені зїхалися в Ризі і по виміні своїх повновластий згодили на отсі постанови:

І. стаття. Обі договоюючі сторони заявляють, що стан війни поміж ними кінчиться.

II. ст. Обі сторони згідно з засадою самоозначення признають незалежність України і Білоруси та годяться і рішають, що східні границі Польщі, отже границі поміж Польщею з одного і Росією, Україною і Білорусию з другого боку, творить лінія на загал згідна з границею визначеною в мирових преліміндрах **з поправками в користь Польщі.** (Польща одержує ще Батурин, Радошковичі, часть турівської пущі і великі скравки біля Острога і на схід від Шумська в околицях Кременця на Волині). Подрібне визначенне і переведенне границі усталить мішана комісія, беручи під увагу місцеві господарські потреби і етнографічну приналежність. Кожда з договоюючих сторін обовязується відкликати протягом 14-ти днів по підписанню договору війска й адміністрацію з місцевостий, признаних противній стороні.

III. ст. Росія і Україна зрікаються всяких прав і претенсій до земель, положених на захід від визначеної границі. Зі свого боку Польща зрікається в користь України й Білоруси всяких прав (?) і претенсій (?) до земель, положених на схід від тієї границі. Справа приналежности спірних областий поміж Польщею і Литвою належить виключно до Польщі і Литви.

IV. ст. З колишньої приналежности части польських земель до б. російської імперії не спадають на Польщу ніякі зобовязання і обтяження суроти Росії, з виїмкою передбачених сим договорюючі і навідворот.

V. ст. Обі договоюючі сторони зобовязуються не вмішуватися у внутрішні справи другої сторони; здержатись від всякої пропаганди і не підпирати ніякого оружного виступу проти одної з обох держав.

VI. ст. Обі договоюче подрібнять умови опції горожан договоюючих держав. Заяви про вибір горожанства будуть складані урядовим представникам сеї держави, за якою дотична особа заявиться.

VII. ст. забезпечує особам інших національностий в Польщі, Росії, Україні і Білоруси, права **національних меньшостий;** містить зобовязання не мішатись до справ устрою і життя **церкви** та віроспісповідних громад **на области другої сторони** і запевнює свободу самостійного устроєння життя церков і релігійних товариств.

VIII. ст. Обі договоюючі сторони зрікаються обопільно звороту воєнних коштів і втрат, спричинених війною.

IX. ст. Кожда з договірних сторін запевнює горожанам другої сторони повну амнестію за політичні злочини і переступки. Амнестія розтягається на адміністраційно-карні діла і простунки полонених проти обовязуючих приписів. Особи підлягаючі амнестії будуть видані враз з актами державі, за якою вони заявились. Доходження, слідства і виконання вироків смерти здержується з хвилею підписання договору.

XI. ст. Росія і Україна звертають Польщі отсі предмети, вивезені до Росії або України від дня 1. січня 1772 р.: а) воєнні трофеї, б) бібліотеки, книгозбори археольогічні і архівальні збори, діла штуки, памятки і предмети історичної, національної, артистичної, археольогічної, наукової і загалом культурної вартости. Зворотови підлягають також архіви, що повстали від 1. 1. 1772 до 9. XI. 1913., що відносяться до области польської республики. Кромі сього підлягають реевакуації наукові і шкільні лябораторії, кабінети і збірки, вивезені від початку світової війни до 1. X. 1915 р.

XII. ст. Обі договоюючі сторони признають, що державне майно, що є на території одної з договоюючих держав, або підлягає реевакуації до тієї держави, творить його неоспоримy власність. **В користь скарбу польської держави переходять усі права і претенсії російського скарбу. Акти й документи, які стверджують се право переказує російський уряд польському.**

XIII. ст. Титулом активної участи в запасному фонді Державного Банку б. російської імперії **одержує Польща 30 міліонів в золоті або штабах** в реченци не пізніще, як в рік по ратифікації договору.

XIV. ст. Правильно-дорожний зелізничий парк буде звернений Польщі в натурі, широкодорожній остає в Росії. Варість зелізнодорожного майна означено на 29 міліонів рублів золотом.

XV. ст. обговорює реевакуацію до Польщі майна автономних урядів, господарських управ, інституцій та фізичних і правних осіб яке евакуювано з Польщі від 1. VIII. 1914 до 1. X. 1915 р.

XVI. ст. Росія і Україна зобовязуються перевести з Польщею розрахунок з титулу легованих чи дарованих польським особам правним і фізичним фондів і капіталів, які сховано з суворих приписів були в депозиті чи на рахунках в державних касах та кредитових інституціях б. Російської імперії.

XVII. ст. Росія і Україна зобовязуються перевести розрахунок з Польщею з приводу польських вкладів, депозитів і кавцій в російських і українських державних знаціоналізованих або заліквідованих кредитових інституціях та касах. У відношенню до фізичних осіб Росія і Україна будуть узглядновати утрату части купної сили російської грошевої одиниці від 11. X. 1915 до дня закінчення розрахунків.

XVIII. ст. В цілі переведення розрахунків передбачених в попередніх статтях, буде створена мішана розрахункова комісія по 5 представників з кождого боку з осідком у Варшаві. Датою на яку мають бути переведені розрахунки приймається 1. жовтня 1. ст. 1915 р. Розрахунки установляється в російських золотих рублях.

XIX. ст. Росія і Україна звільнюють Польщу з відповідности за довги і всякого рода другі зобовязання б. Російської Імперії; в тому числі з зобовязання, які повстали з емісії паперового гроша, касових знаків, облігацій, серій і свідоцтв російського скарбу, з гарантій уділених всякими інституціями і підприємствам та з гарантійних довгів і т. д.

XX. ст. Росія і Україна зобовязуються признати, згідно з принципом найбільшого упривілеєння, автоматично Польщі і її горожанам усі права, привілеї і полекші в области реституції майна і відшкодовання втрат з часу революції, які були або будуть уділені якійсь третій державі.

XXI. ст. Заповідає переговори в справі торговельної і компензаційної умови, про виміну товарів і негайне приступлення до переговорів відносно конзулярної, почтово-телеграфічної, зелізничої, санітарної і ветеринарійної конвенції.

XXII ст. установлює умови транзиту до моменту заключення конвенції, при чому Польща застерегла собі право нормування умов транзиту для товарів німецького і австрійського походження.

XXIII. ст. Росія і Україна заявляють, що всякі зобовязання, приняті ними супроти Польщі, як також права позискані ними через нинішний договір відносяться до усіх територій, положених на схід від державної границі, очерченої в 2. статі нинішнього договору, які то території входили в склад б. Російської Імперії, а при заключуванню договору є репрезентовані Росією і Україною.

Спеціяльно, усі висше вичислені права і зобовязання розтягаються на Білорусь, згідно її горожан.

XXIV. ст. Нинішний договір підлягає ратифікації і стає правосильним з хвилею виміни ратифікаційних документів, о скілки він, або його залучники не обіймають відмінних постанов. Верифікація ратифікаційних грамот відбудеться в Минску протягом сорокпяти днів від дня підписання нинішнього договору. Усюди, де в нинішньому договорі або його залучниках згадується яко речинець хвилю ратифікації мирового договору, розуміється під тим хвилю виміни ратифікаційних грамот, на доказ чого повновласники обох договоюючих сторін власноручно підписали отсей трактат і засмотрили його своїми печатками.

Зладжено і підписано в Ризі дня 18. марта, 1921.

Пер Ляшамболі.

ГОСПОДАР І ВІЛ.

(Байка).

Один господар був свободі друг великий,
І знати він хотів з вола ярмо на віки,
Але на той злий, так ніі йому сказав:
„Відколи я живу, я те ярмо тягав,
І батько мій носив, і всі діди носили;
Спасибі Богови, наш рід не збувся сили.
За ласку дякую, не буду би я волом,
Якби я не схотів зістатись під ярмом".
І цюди є такі—нуди, та ще й уперті:
Родилися в ярмі, в ярмі хотять і
і вмерти.

Переклав Вол. Самійленко.

Пер Ляшамболі (Pierre Lachembeaudie) се побіч Лафонтена і Фльоріяна найславнійший байкописець Франції. Син убогого селянина з околиць Пюну уродився в 1807, а помер 1872. Свою службу завдячує він байкам і ліриці „Fables populaires", які визначаєся гуманійною мораллю та горячою любовю до простолюдя, особливо до тих, що терпіли нужду, то-

ТІЛЬКО НА СВЯТА
СПЕЦІЯЛЬНІ ШИНКИ І КОВБАСИ
І ИНШІ МЯСНІ ВИРОБИ НА КРАЮВИЙ
СПОСІБ ЗА КОТРИ РУЧИМО.
Доставляємо гуртово до склепів по умірковaних цінах. 95/97
УКРАЇНСЬКА МАСАРНЯ,
189 AVENUE A., NEW YORK CITY.
Клосовський і Ваврів, властителі.
Tel. Dry Dock 9023.

НЕМА ДРУГОГО КРАЩОГО КАЛЄНДАРЯ В АМЕРИЦІ ЯК

КАЛЄНДАР ЛЬВІВСЬКОЇ „ПРОСВІТИ"

Зміст того календаря незвичайно цікавий, з під пера найліпших авторів, і в половині року має однакову вартість.

ЗА ТЕ ЦІНА ЙОГО ЗНИЖЕНА ДО 75 ЦЕНТІВ.

Вистарчить прочитати у нім статті „Державний лад на Західній Области Укр. Нар. Республики" або „Боротьба Українського Народу за волю і незалежність", аби мати образ про хід справ на нашій рідній земли.

Тов. „Просвіта" прислало кількадесять примірників до книгарні „Свободи" і тут можна їх набути.

Замовлення проситься висилати на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

НЕ КОШТУЄ ВАС НІЧОГО.

Сей банк не числить Вам нічого за свою пораду, а тим заощадити гроші, час і труди.

Для прикладу скажемо Вам, що будучим добре обзнакомлені з курсом чужинецьких гроший, можемо запевнити Вам найнизшу ціну виміни і повну ціну на американських долярах.

Також дамо Вам безплатну пораду про відїзд кораблів, їх вигоди для Вас, про пашпорти, і поможемо Вам у Ваших щоденних справах сього рода.

І Вам легко буде осягнути, бо в кождім нашім банковім бюрі, яке находиться у Вашім близкім сусідстві, є урядник, який говорить Вашою мовою.

The Cleveland Trust Company

СТАН МАЄТКУ $121,000,000.

ХОЧЕТЕ
ЇХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
СПРОВАДИТИ РОДИНУ З КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
ВИСЛАТИ РІДНІ В КРАЮ ГРОШЕВУ ПОМІЧ?
ХОЧЕТЕ
ПЕРЕВЕСТИ ЯКУ СУДОВУ СПРАВУ В СТАРОМУ КРАЮ, ВИРОБИТИ СОБІ ПОВНОВЛАСТЬ, КОНТРАКТ КУПНА І ПРОДАЖІ АБО ИНШИЙ ЯКИЙ ДОКУМЕНТ?
ХОЧЕТЕ
ВИРОБИТИ СОБІ ПАШПОРТ?
ТО ПРИХОДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ В АМЕРИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ ІНСТИТУЦІЇ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.
30 E. 7-th STREET. NEW YORK, N. Y.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні во всі часи. Знаєте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. з пол. Пишіть по загальну

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ.

Нема бюра в Америці де дешевше купилибисьте шифкарту як у нас. НАЙДЕШЕВША ПРОДАЖА ШИФКАРТ на 4-поминові пароходи прямо до ЛЬВОВА, КРАКОВА або ЧЕРНОВЕЦЬ. Пашпорти виробляємо ДАРОМ. Гроші пересилаємо до ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ та УКРАЇНИ почтою або телеграфом. Пишіть сейчас або зголошуйтесь особисто:

Ukrainian Travel Bureau, 136 EAST 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

В МАЮ
ЗАРАЗ ПО ВЕЛИКОДНИХ СВЯТАХ,

зі зелізницею заплаченою до Кракова, Львова, тернополя або Черновець, коли з родиною так в осібній кімнаті а коли самотні так в каюті о двох, чотирох і шести ліжках, можете виїхати до старого краю в більшім гурті Українців, коли ЗАРАЗ зарезервуєте собі у нас місце на ТРЕТОГО, СЕМОГО або на ДВАНАЦЯТОГО МАЯ, на НАЙЛІПШІ КОРАБЛІ в руху, без ПЕРЕСІДАННЯ впрост до БРЕМИ на 3., до Антверпен на 7. і на 12. мая до Гамбурга.

По близші інформації пишіть на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK
141 WASHINGTON STREET, NEW YORK CITY.

92cc—

ПРОФЕСІОНАЛЬНИЙ РУХ В СОВІТСЬКИЙ РОСІЇ І УКРАЇНІ.

Професіональні робітничі організації, це одна з дуже важних форм визвольної пролетарської боротьби. В Росії і на Україні почали вони організуватися ще до першої революції 1905 р. Революція 1905 року дала змогу здобути трівкіший ґрунт та поширитися професіональним організаціям на добре. До вибуху війни йшла жива та інтензивна праця в цьому напрямі. Це видно з оцих даних:

	членів
В 1906 було в проф. орган...	200.000
„ 1907 „ „ „ „ ..	245.000
„ 1907 „ „ „ „ ..	103.000
„ 1909—1916 р. наслідком кризи та війни організації розбилися.	
„ 1917 „ „ „ „ ..	335.000
„ 1918 „ „ „ „ ..	2.532.000
„ 1919 „ „ „ „ ..	2.825.000

На початку 1918 р. отже по большевицькому захопленню влади в січні відбувся перший всеросійський зїзд професіональних організацій. Взяло в ньому участь 19 профес. союзів з 2,532.000 членами. Найкращими організаціями були: професіональна спілка металівців з 600.000 членів, текстильного промислу з 500.000 членів, кравців 125.000, друкарів 90.000.

Дня 2. листопада 1920 року відбувся знову всеройійський зїзд професіональних організацій. Після звіту, в 1920 році до 1. липня було в професіональних організаціях — 5,222.-000 членів, з этого на Україні — (в 8-ю губерніях) було 735.270 членів, значить 14.1%. Найсильніша організація є серед залізничників, яка має 1,200.087 членів значить 23% всіх професіонально зорганізованих робітників Росії, а далі йдуть металівці з 526.000 членами; текстильні з 382.222 членами, гірники з 234.570, учителі 204.-739, хемічні з 126.907 членами і т. д.

Професіональний робітничий рух в Росії викликав був недавно занепокоєнне в большевицьких рядах.

Большевики, які своє правлінне опирають на 600,000 комуністах, боялися, що зорганізовані професіональні робітники відберуть від них владу в свої руки.

Лєнін бувало до них говорив, що вони мають правити державою, а коли вони се буквально зрозуміли, зачався файт многих лівих комуністичних лідерів, а спеціально комісарів, проти цілої професіональної юнійної організації в Росії.

Були навіть голоси за розвязанням юній.

Покищо справа так стоїть, що юнії є, бо вони засильні, аби їх комуністи могли розвязати, але власть в державі таки далі остається в руках 600,000 комуністів, котрі оповідають все і всюди, що лише вони спосібні провадити далі революцію і державу.

Одначе змаганне між самоволадою партією комуністів в Росії і на Україні та зорганізованими робітниками не є скінчене, ані не є поріщене.

Воно може вибухнути кождої хвилі, і коли робітництво почується на силі повалити самовладну комуністичну партію, то воно збунтується проти неї і повалить її, а перебере власть у свої руки.

Розуміється, що тоді прийшов би конець большевизмови, бо загал робітників в Росії є соціялістичний, але не комуністичний ані большевицький.

Робітники прийшли би до порозуміння з селянами і разом завели би зміни в цілій господарці краю.

КУПУЙТЕ ФАРМИ, ДОМИ І ЛЬОТИ в центрі фабричних міст, віддалених пів години їзди до Ню Йорку. Хто хоче купити дім, фарму чи льоту близько зелізниці і стрітькари, хай зголоситься на адресу: 95ii

W. WINTONIAK,
101 St. Marks Pl., New York City.

НАЙНИЗШІ ратї, найліпшу і найскоршу обслугу ми стараємо висилаючи гроші через наш банк. Нотарільний Відділ, Пашпорти, Шифкарти. Від грошевих вкладок платимо 4%.

AMERICAN UNION BANK,
JOHN NEMETH, Pres.
10 East 22nd St., New York City.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

NEWARK, N. J.

Українське тов. „Боян" устроює КОНЦЕРТ в память 60-літних роковин смерти Тараса Шевченка, в недилю, дня 24. квітня 1921 р. в церковній гали при Court St., Newark, N. J. Початок точно о годині 7-ій вечером. Ціни місць: 50 і 35 центів. Запрошуємо весь український загал, прибути на сей концерт та помянути достойно безсмертного нашого Батька Тараса. 94-95 КОМІТЕТ.

NEWARK, N. J.

Заходом Комітету Злуч. Товариств для несення помочи Україні

устроюєсь представленне

ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА

в суботу, дня 23-го квітня 1921 р.

в гали Укр. Роб. Дому, під ч. 59 Beacon St., Newark, N. J.

Початок о годині 8-ій вечер.

Режисерка: п-ні Ю. Шустакевичева.

В представленню возьмуть участь знані і добрі аматори, котрі вже нераз трудились в представленнях на сей дохід. 95

УКРАЇНСЬКИЙ НАР. ДІМ,
219-19 E. 6th St., New York

В НЕДІЛЮ, 24. КВІТНЯ

Т-во „Р.-У. Н. ТЕАТР"

— відограє —

послідний раз в сім сезоні

„ДОКИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ, РОСА ОЧІ ВИЇСТЬ"

драма на 4. дії
М. Кропивницького.

Управ. хору. І. САДКО.
Режісер: В. КАРПОВИЧ.
Завідатель: Гнат Грина
Початок о год. 7. вечер.
ВСТУП 75 ЦНТ.

ЗАВІДОМЛЕННЕ.

Отсим завідомляється Пасейску Громаду, що Аматорський Кружок тов. Укр. Січ і тов. Укр. Згоди, виставить слідуючі штуки на слідуючих днях: 8-го мая с. р. — Згодний Січ; 29-го мая с. р. — Кара за гріх і бать. 3-го липня с. р. оперета Помилились в Ірині. Тому проситься Пасейску Громаду запамятати повисше згадані дні і по можности здержатися від устроювання подібних підприємств на сих днях. 90i95

Дмитро Лещишин.

R. M. S. P.
до
ЕВРОПИ

Що два тижні „О" кораблями

NEW YORK--HAMBURG

задержуючись хвилею в ШЕРБУРГ і САВТЕМПТОН

ORBITA 21. мая і 2. липня
OROPESA 4. червня і 16. липня
ORDUNA 18. червня і 30. липня

1-ша, 2-га і 3-та клясса пасажирська
Знамениті вигоди для пасажирів третої кляси.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
SANDERSON & SON, АГЕНТИ.
26 Broadway, New York
Або у наших агентів.

A. J. Hulcy
166-7th Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Український первороядний кравець
Phone 1797 South

ШИФКАРТИ

ДО КРАЮ І З КРАЮ ЧЕРЕЗ ГАМБУРГ, АНТВЕРП, РОТЕРДАМ І БРЕМЕН, на

ЛЬВІВ, КРАКІВ, ЧЕРНІВЦІ І ТАРНОПОЛЬ

поспішними кораблями.

ПАШПОРТИ

виробляємо в кількох днях даром!

ГРОШІ В ДОЛЯРАХ

до України, Буковини і Галичини, скоро і совісно, почтою і телеграфічно, з повною гарантією.

Наш Нотарільний відділ дає чемне і чесне обслуговнне.

По близші інформації приходіть або адресуйте: 95ee

D. MEADOW,
190 AVE. B, NEW YORK CITY
(межи 11-ою і 12-ою улицею)

ПОЧТОВІ ЩАДНИЧІ КАСИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Правительство Злуч. Держав удержує при своїх почтових урядах окремі щадничі каси, що приймають на процент і зберігають щадничі вкладки, та дає за них урядову поруку, що кожного часу на бажанне вкладчика зложені на почті гроші будуть йому виплачені назад.

Кожна людина у віці 10 літ або висше може відкрити собі на своє імя таке почтове щадниче конто. Для того мусить зложити одного доляра, або й більше, в якім-небудь почтовім уряді, що має право приймати щадничі вкладки. В той сам час можна мати лиш одно почтове конто. Не дозволено мати їх більше як одно ні рівночасно складати гроші в ріжних почтових урядах. Почтовим урядникам заказано виявляти кому-небудь, окрім самого вкладчика, скільки він має зложених грошей. Чоловік не може контролювати почтового конта своєї жінки і взагалі втручатися в її ощадженї і зложені на почті гроші.

Кожний може вкладати гроші в почтову щадницю коли хоче і скільки хоче, поки його ощадности в почтовій щадниці не досягнут ісуми $2.500 (не вліччуючи відсотків).

Хто хоче відкрити почтове конто, повинен сам звернутися до почтового уряду, де йому дадуть всі потрібні інформації. Коли майбутний вкладчик зада якоїсь важної причини, не може же сам прийти на почту, то може прислати за інформаціями свого заступника. Коли де почтовий уряд не має права приймати ощадностий, то щадниче конто можна відкрити письменно в щадничій касі иншого почтового уряду; місцевий почтмайстер дасть всі інформації і полагодить переписку в тій справі.

Коли почтове щадниче конто вже відкрите, тоді гроші можна вкладати особисто або через других осіб або пересилати їх грошевим переказом або через банк або в реджистрованім листі.

На вложені щадничі вкладки почтовий уряд видає почтові щадничі цертифікати, виставлені на імя вкладчика і як посвідка для него. Тиж щадничих посвідок не можна продавати і не можна переписувати на імя другої людини. Коли хто свою посвідку згубить або знищить або коли йому вкрадуть, то почтова щаднича каса виплатить йому нову.

Вкладчик може виміняти свої щадничі вкладки, всі або частину, кожного часу, з того почтового уряду де їх зложив. Може відбирати їх сам або через свого заступника або через почту.

Почтові ощадности приносять відсотки у висоті 2% від вложеної суми на рік. Процент числиться від першого дня найблизшого місяця по виставленю щадничого цертифікату і платиться по цілім році від того дня, коли за той час капітал лишився в щадниці. За частину року відсотків не платиться.

Суми менші за одного доляра можна заощадити, купуючи почтові марки по 10 центів за одну. Так звана почтова щаднича карта з десяти наліплечними марками має вартість одного доляра. Почтовий уряд виплатить за неї доляра готівкою або прийме її за доляра для відкриття почтового щадничого конта або долічить до ощадностей, що вже є на конті. Такі почтові щадничі карти почтові уряди дають даром.

Вкладчик може виміняти свої почтові вкладки, всі або частину, на так звані почтові щадничі бонди Злучених Держав, що дають 2½% відсотків. Такі бонди є видані на суму $20, $500. Коли вкладчик виміняє свої ощадности на такі бонди, то може дати вкладати гроші в почтову щадницю, поки його вкладки не досягнуть знов суми $2.500.

МІСТО ВИПОВІДАЄ ВІЙНУ ЩУРАМ.

Місто Ню Лондон, в стейті Конетикат, задумує повести правдиву війну проти щурів, котрих обжаловують за переношенне бубонічної холери. Пляни міста вийшли на верха, коли стейтовий комішенер здоровля зажадав від стейтової леґіслятури визначення 30,000 долярів на війну проти щурів. Місто Ню Лондон думає піймати 5,000 щурів. Пропонований в стейтовій леґіслятурі закон має на цілі охороненне міст та портів стейту Конетикат від бубонічної холери.

ПО СВЯТАХ ДО КРАЮ

тисячі Українців задумують відїхати. Тому ми просимо кождого Українця їхати до краю тільки через УКРАЇНСЬКУ ІНСТИТУЦІЮ

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

котра то інституція є першим і одиноким українським репрезентантом офіціяльним всіх корабельних ліній в Америці. Ми вам виробимо пашпорт листовно в кількох днях, продамо вам шифкарту на добрий корабель, на стації наш чоловік буде на вас чекати, заасекуруємо ваші куфри до самого вашого села або міста. За чесну нашу обслугу посвідчать вам тисячі Українців знакомі тих що поїхали до краю. Ми вас обслужимо чесно а ви будете задоволені що дали заробити СВОЇЙ ІНСТИТУЦІЇ а не чужому.

СПРОВАДЖУЄМО-РОДИНИ З КРАЮ за помочію наших представителів в Тернополі, Львові і инших містах.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ДО КРАЮ доляровими чеками через Український ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ у Львові скоро і під повною гарантією. По близші інформації приходіть або адресуйте:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y. Головний офіс.
322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA. Філія.

А. Пашук, през. Марія Тиханська, секр.

МЕДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ СВ. МИХАЇЛА

Коли Ви недужі на яку скірну недугу, немічні на силах, як маєте ревматизм, нечисту кров, сверблячку тіла, катар жолудка, солітер (наглистник), конвульсії (падучу хоробу), кашель, перестуду, внутрішні болїнки подвигання, або коли дбаєте про красу Вашого тіла і поперу, буєте ліх на поріст волоса, вусів, або для усунення волоса, пофарбовання сивого волоса, зроблення лиця гарним або взагалі на всі инші недуги, а хочете мати гварантовану пораду і добру медицину, то опишіть нам зараз Вашу недугу а наші знатоки медицини Вам поможуть. Жадайте катальоґ у:

ST. MICHAEL MEDICINE CO, INC.
CARLSTADT, N. J. Dep. D.

ПЕРШЕ І НАЙБІЛЬШЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ШІКАГО

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE, 1011 MILWAUKEE AVE.

Пересилає гроші через Земельний Банк Гіпотечний у Львові в долярах або в виміні на марки. Продаємо ШИФКАРТИ на всі корабельні лінії, по ціні компанічній. Даємо всі потрібні вказівки до подорожи і опікуємося куфрами. Спроваджуємо з краю і виробляєм потрібні документа до конзуля Американського. У всяких справах кравих як рівнож Американських даємо добру раду і полагоджуємо корисно Нашим гаслом є: чесна і совісна обслуга. Пишіть або приходіть до

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE, AVE., CHICAGO, ILL.

НЕ ДИВО

що слабої будови люде легко підпадають недугам, або з хорим жолудком не є в стані набути тілесної енерґії і здорової крови.

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

додасть вам здорової крови здоровий жалудок, тілесну силу і енерґію до поконання немочи. Зробить вас черствим, додасть вам охоти до їди, і до праці і в той спосіб допоможе вам добитись добробуту.

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

Дістанете його в кождій ліпшій аптиці і ґросерні.

—: ЦІНА :—
1 фляшка $1.50, 6 фляшок $7.50
12 фляшок $14.00

Настоюйте на тім, щоби дістати лиш те одиноке правдиве і оригінальне, котре виробляє:

BOSAK MANUFACTURING CO.
Scranton Pa.

UNITED AMERICAN LINES

ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГОМ

Найліпше получене до всіх частий центральної Европи.

JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

S. S. "MOUNT CLAY"		12-го МАЯ
S. S. "MOUNT CARROLL"	новий	19-го МАЯ
S. S. "MOUNT CLINTON"	новий	26-го МАЯ

Кораблі відїжджають з Ню Йорку з Pier No. 86, North River, при кінци Вест 46-ої ул.

Корабель "HANSA" (Ex-Deutschland), "BAYERN" (новий) і "WUERTTEMBERG" (новий) зачнуть їздити в місяци червни.

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всіх згаданих кораблях. Окремі їдальні, галї для куреня, галї розривок і промендадові поклади для ужитку породожних 3-ої кляси.

Для запевнення собі шифкарти пишіть до котрого небудь агента або

39 BROADWAY, NEW YORK, CITY.

НА СВЯТА ДО СТАРОГО КРАЮ

через

ГАМБУРГ, БРЕМЕН, АНТВЕРП І РОТЕРДАМ

найлутше тепер поспішними кораблями, тому, кождий відкладаючий до старого краю, повинен вже тепер шифкарту замовити.

ШИФКАРТИ

до краю і з краю, сповідамо стисло по лінії компаніячій, на всі головні Лінії.

ПАШПОРТИ

виробляємо кождому в кількох днях. За нуфри гварантуємо аж до самого дому.

КРЕВНИХ

зі старого краю, спроваджуємо за посередництвом наших представників у Львові, Перемишли і Станиславові, також, виробляємо всі потрібні документи.

ГРОШІ

до старого краю висилаємо скоро і по найнизшім курсі, почтою, долярами, чеками і телеграфічно, під повною гарантією і вітвічальностию

По інформації, просимо писати або зголоситись особисто лише до:

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!

Звісна на весь світ нюйорська першорядна фірма

КАРЛЬ ФІШЕР

ПОРУЧАЄ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ СВІЙ

СКЛАД МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВСЯКИХ МУЗИКАЛИ.

ПРОДАЄ ВСЯКІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ, ПРИБОРИ, НОТИ, МЕТОДИЧНІ ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ НАУКИ МУЗИКИ НА ВСЯКИХ ІНСТРУМЕНТАХ І ВЗАГАЛІ ВСЕ, ЩО ВХОДИТЬ В ОБСЯГ МУЗИКИ.

Як поодинокі люди так і ті, що організують музичні кружки, оркестри і банди на других інструментах, найдуть у тім складі все для них потрібне, а також дістануть всякі інформації для закупна кождого інструменту і як учитись грати. Ся фірма говорить українській підділ, який веде всяку переписку зі сторонами в українській мові. Тож самцо звертайтесь з своїми потребами до тої фірми в українській мові. Електричні каталоги висилаємо на жадане. Всякі товар доконвальний, а ціни умірковані. Адреса:

CARL FISCHER, *COOPER SQUARE*, NEW YORK, N. Y.

MONEY ORDERS

Доляри — Корони

Пересилаємо до всіх частий

СЛОВАКІЇ

по найнизшому денному курсі.

ДОЛЯРОВІ ПОСИЛКИ будуть виплачені особі готівкою в американських долярах.

КОРАБЕЛЬНІ БІЛЕТИ на всі лінії по точно компаніяних цінах.

ІМІГРАЦІЯ. Виготовляємо скоро і точно всякі потрібні документи.

MOKRAY BROTHERS
BANKERS
150 2nd STREET, PASSAIC N. J.

КОРОНИ або ДОЛЯРИ

AMERICAN BLACK SEA LINE, Inc.

під американським прапором

ДО КОНСТАНТИНОПОЛЯ — КОНСТАНЦИ

НАЙПОСТІШНІЙШИМ ПАСАЖИРСЬКИМ КОРАБЛЕМ

ACROPOLIS

ВІДІЗДЖАЄ З НЮ ЙОРКУ

З ПОЧАТКОМ МІСЯЦЯ ЧЕРВНЯ С. Р.

з Pier No. 5 U. S. ARMY TRANSPORT SERVICE, Hoboken, N. J.

	Білети III. кляси	II-ой кляси
До КОНСТАНЦИ	$145.00	$250.00 і висше
До КОНСТАНТИНОПОЛЯ	145.00	250.00 і висше

Третої кляси кабіни $155

$5.00 воєнна такса додатково.

По повні подробиці голоситись до:

STEPHANIDIS, BENAS & COMPANY, *GENERAL AGENTS*
21-24 STATE STREET, NEW YORK

Всі уповажнені агенти можуть убігатися о право агентури

Оснований перед 30 роками

The State Bank

(КРАЄВИЙ БАНК).

374-8 Grand St., New York, N. Y.

СТАН МАЄТКОВИЙ ПОВИСШЕ $85,000.000.

З богато причин задля яких Ваші банкові потреби повинні бути подагоджувані через Стейт Банк, 374-8 Гранд Ст., Ню Йорк.

The State Bank не є приватним підприємством, але банком, чартерованим правительством.

The State Bank є членом New York Clearing House, котре є стоваришенням найбільших банків в Америці.

The State Bank має повисше 110,000 депозиторів з між ними є слідучі:

Містовий Уряд міста Ню Йорку
Стейтовий Уряд стейту Ню Йорк
Почтові Щадничі вкладі.

The State Bank є одним з найбільших банків в Злучених Державах, якого обслугу поручає горожанський Комітет зі Львова, і який з'єднав собі добру репутацію у банків тут і поза границями сеї держави за скоре і безпечне виконуванє поручених йому справ, і його грошеві переказі і дрефти приймають і цінять всі банки в Европі.

Складайте свої ощадности в The State Bank

Користайте з проценту, який наросте на Ваших грошах, а рівночасно забезпечите себе від всякої втрати.

Висилайте гроші до Ваших родин через Стейтовий Банк по найнизшім денним курсі, і будьте певні, що вони дістануть їх скоро.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ продаються по низьких цінах, бо ми є представителями найбільших корабельних компаній в світі. Поради для осягнення ПАШПОРТІВ дасться даром. Коли хочете, щоби обслужено Вас добре, прийдіть особисто або пишіть до

THE STATE BANK,
374-8 Grand St., New York City.

ПОДВІЙНА СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ НЕОСТОРОЖНІСТЬ ДІТОЧУ.

В Ню Йорку трафилася така нещасна пригода: Пані Фішер, котра живе на третім поверсі, отворила вікна свого мешканя, бо бачила, яка гарна весняна погода вибралася на дворі. В хаті бавилися її діти, 7-літний хлопець, 8-літна дівчина, 2-літна дитина лежала в колисці, забавляючи власними ногами. Нагло дитина зацікавилася гамором, доходячим з подвіря через отворене вікно; дитина вилізла з колиски і підбігла до вікна. Заким діти та мати мали час добре зрозуміти, що сталося, дитина уже була на вікні, а за хвилину її кучерява голова зникла за вікном. Мати кинулася за дитиною. Щоби зловити її за ноги, вона перехилилася через отворене вікно. Та дитину вона лише діткнула пальцьми, зате сама стратила рівновагу і полетіла долів коміть головою. Упала недалеко від своєї дитини. Шпитальний лікар, покликаний сусідами, що збігліся на крик малих дітий, ствердив, що дитина погибла на місци, а безпритомну матір забрали до шпиталя, але її не ворожать життя.

СИН МІЛІОНЕРА ПОПОВНИВ САМОУБИЙСТВО ЧЕРЕЗ ФІНАНСОВІ КЛОПОТИ.

Джек Кюдегі, син звісного властителя великої різниці Кюдегі енд Ко., поповнив вчора в місті Лон Анджелес самоубийство. Жена його розказує, що коло десятої години вечером її муж взяв шротову рушницю, котрої вживав до пользовання на качки, і пішов з нею до купальні. Опісля вийшов з купальні і пішов з рушницею в руці до своєї спальні. За хвилю вона почула вистріл, а вбігши до комнати мужа побачила, що муж поповнив самоубийство вистрілом з рушниці. Жена перечила, щоби вона мала мати якенебудь непорозуміннє з мужом, а поліція, роблячи слідство над самоубийством, викрила, що того самого дня Кюдегі дістав лист від свого банкира, в котрім повідомив Кюдегі, що не може уділити йому позички, якщо сестра його не заручить за позичку. Рівночасно найдено телеграму від сестри, в котрій вона каже, що не може вволити його волі. Через те поліція поясняє самоубийство богача фінасовими клопотами.

ЩО КОШТУВАВ ПАМЯТНИК БОЛІВАРА?

Перший предуднево-американського революційного героєю генерала Болівара, котрий республіка Венесуела подарувала Злученим Державам, а котрий відслонено сими днями при участи американського президента Гардинга, був зроблений американською різьбаркою панею Салї Джеймс Фарнгем. Каже вона, що працювала вона над різьбою повних двайцять літ, бо почала різьбити її ще в році 1901; в тім році її, зложений тяжкою хоробою в однім нюйорськім шпитали, донесено, що комісія, котра мала вибрати відповідного різьбаря для вирізьблення статуї, вибрала її до сеї почесної праці. В праці зазнала вона богато перешкод, а раз цілий модель був знищений так, що вона мусіла робити все на ново. Викінченє різьби коштувало разом коло 55 тисяч долярів.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ НАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ЛИШАЙ ПЯТНА І ЕКЗЕМА.

Не терпіть і не занечищуйте Вашу кров більше. Мій легкий спосіб увільнить Вас з тих недуг. 95c—

Позмішеним даємо листову відповідь.

M-me KRAUTMAN,
281 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.

ДРІБНІ ОДОЛОШЕННЯ

Оголошення жертьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщеннє, за більше разів дакси відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

Пошукую свого кравця ІВАНА ДУЧИМІНЬСКОГО з села Гординя, пов. Самбір, Гал. Чотири місяці тому переїхав в Акрон, Огайо. Взиваю його, щоби зголосився на мою адресу в дуже важній справі. Хто о нім знає дамо вдячний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

Пошукую свого брата в дуже важній справі. Він походить з села Брідок, повіт Заставна, Буковина. Перебував в Мінеполіс, Мінесота. Хтобо о нім знав або він сам, зволить зголоситися: MARIA KOLYBABA (з села Погорилівка). 266 Lake Street, Akron, Ohio. 94-95

НОВА АГЕНЦІЯ ПРОДАЄ ФАРМ в окрілиці Owego продає фарми від $1.200 до $7.000, половина вплати. Перебуває тут від 3 років, надесь мені добре, і хочу, щоб і другим так поводилось. Праця в фабриках і копальнях не для того, що фарма. Голоситься до: A. UMISKEWICZ, R. F. D. 3, Tioga Co., Owego, N. Y. 95.0

ФОТОГРАФ
В НЮАРК, Н. ДЖ.
120 Springfield Avenue.
Виконує гарні знимки осіб, родин і груп товариств. Звичайні і в кольорах. Говорить по українськи. 95c13
ЦІНИ УМІРКОВАНІ.
Лев Зволінський.

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступають для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цент. грішми або марками можна і канадійськими Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовитесь по українськи.
Годині урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят.

УРОК НА ПРОДАЖ.

2½ тонна вантажа марки "PACKARD" майже нуві, по найнизшім ціні за 3400 долярів, т. зн. майже за половину ціни. Рідкі нагоди набути трак чи то для власного вжитку, чи на бизнес чи на перепродажу. Можна оглянути і випробувати. Зголошуйтесь або пишіть по слідуючу адресу:

J. F. MAXWELL,
455 Park Pl., Brooklyn, N. Y.

ОДАВАЄТЬСЯ ЛИШЕ ДО СУМЛІННИХ АДВОКАТІВ ПАТЕНТОВИХ!

Наша Кроїра для винахідників стереже тільки користи винахідника, хоронить перед надужитєм, дає раду і помічі, радить „Що винайти", як охоронити винахід, як випускати і інтересувати купця" Предплата лише $1 річно. Весняний нумер даром хто сейчас напише до: THE INVESTORS PUBLISHING COMPANY, 785 Washington St., New York City. 81вчс—

ВАЖНА І НАГЛА СПРАВА.

До тих, що повертають до краю.

Взивається всіх наших Родинців, котрі їдуть вже тепер до краю або думають в коротці виїхати, щоби в дуже важній справі подали нам сейчас свої і своїх товаришів адреси а отримають дуже важні інформації передовсім в справі паспортів і виїзду, без котрих безусловно не повинні пускатися в дорогу. Пишіть сейчас на адресу: UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU, 245 Court Street, Newark, N. J.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

80 акрів, 25 акрів великого ліса, решта до орання, 8 кімнатний дім, 6 корів, 2 кліньки, 2 коні, 95 курий, 10 качок, всякі машини, 400 основків дерев, одна мила до міста. Ціна $4000, готівки $2600. 95-7

100 акрів, 10 доброго ліса, а решта до орання, при стейтовій дорозі, миля до міста, 10 кімнатний дім, стодола і другі будинки, 6 корів, 2 кліньки, 3 коні, 100 курий, дуже добрі машини. Ціна $4500, готівки $1500.

Крім сих фарм маю еще другі великі і малі фарми. Приходіть на мій офіс, готові до відїзду, оглянути фарми або пишіть:

S. POKUTNY,
197 Forsyth St., New York City.

ВИНАХІДНИКИ

Виріблю мені модель або рисунок Вашого винаходу безамінящі.

Жадайте мою книжочку винахідів п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ. — Пишіть до мене по українськи.

Marcin Labiner,
Reg. Patent Atty., (S.),
15 PARK ROW, NEW YORK

ОСТАЄТЕ В АМЕРИЦІ!

ЧИ ВЕРТАЄТЕ ДО КРАЮ

Найважнійшою річию, щобисте се зробили як найлучше і з найбільшою для Вас і для Вашої родини користю. Маєте намір остати з Америці на виїхати до краю, маєте намір спровадити тут родину і утримати собі життє в Америці чи задумаєте завести господарку в краю маєте намір набути собі дещо певного і доброго тут або в краю, маєте які справи до переведення в Америці або в краю.

Звертіть сь з повним довірєм до нашого Товариства Помочі Еміґрантам — напишіть Ваше бажанє а одержите від час найлучші аналізи та ретельну поміч і услугу в всякій справі, як американській так краєвій. — КОЛИ ТЕ ДО КРАЮ АБО ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ РОДИНУ ДО АМЕРИКИ АБО ПОДАТИ РОДИНІ ПОМІЧ — СЕЙЧАС НАПИШІТЬ ДО НАС ПО ІНФОРМАЦІЇ. — Ціль нашого Товариства Помочі Еміґрантам є дати нашим людям у всяк чесну пораду і ретельну услугу. — На відповідь треба додачити 2 центові марку. Адресуйте так:

IMMIGRANT AID COMPANY, Inc., 49 East 7th Street, New York City.

СПРОБУЙТЕ ЗАКИ КУПИТЕ

Виберіть собі байсикл *Ranger*, 44 роди, всякої барви і величини: Виплесмо на 30-дневну пробу і оплатимо посилку. Єсли не будете вдоволені, звертіть, за пробне вплатите не чи-сиимо. 12-МІСЯЧНА СПЛАТА Покористуючись виплатою сейчас стаєте власником. Звичайно родичі дають першу ратку. Опісля енерґічні хлопці можуть самі заробити на місячну сплату. ГУМОВІ колесні обводи, труба, колесо, лиштви і другі складові части за низькі цінами. Гроший не висилайте. *Ranger* катальоґ даром; ціни і сплати умірковані. Спеціяльна оферта для подорожуючих, яким залежить на часі.

MEAD CYCLE COMPANY,
Dept. H-375, CHICAGO

ГРОШІ пересилаємо найскорше і по найнизшім курсі.

ШИФКАРТИ до краю і з краю, на найлїпших почтових кораблях з окремими каютами.

ПАСПОРТИ і справи нотарільні.

Від депозитів платимо 4 процент річно.

ТОМУ користайте з чесної і ретельної обслуги і удавайтесь до:

EMIL KISS, BANKER
133 SECOND AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

ХУСТКИ

ЛІТНІ І ЗИМОВІ, ШОВКОВІ І ВОВНЯНІ, МОЖНА НАБУТИ ПЕД АДРЕСОЮ:

UKRAINIAN BAZAR,
168 East 4th Street,
NEW YORK, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

1) 46 акрова в стейті Ню Джерзи, ціна під упрошку, дім на 6 кімнат і всі господарські будинки в добрім стані, великий сад, потік на фармі, 2 мули, 4 корови, богато старих і молодих кур, машини і знаряди господарські, вози, повози, упряж. До міста і до стації 2 милі. Ціна 3900 долярів, з чого часть готівкою 91,3,5

2) 160 акрова в стейті Ню Джерзи, з чого 125 акрів під упрашку а 35 акрів гарного ліса, дім великий мурований з центрою на 9 румів, барна, стайня, возівня, курник, вся господарська машинерія, вози і повози, великий сад, 3 коні, 2 корови, 6 безрог, 100 курий, до міста і стації 2 милі, до Трентону 12 миль. Ціна 8900 долярів, з чого часть готівкою. Сам дім вартує до 4000 дол. Діти до чиколи в обох фарм возить безплатно стейтовий бус.

Крім тих двох є еще кілька добрих і дешевих фарм на продаж. Голоситися або писати по бліжші інформації на адресу:

VLAD. KNIHINITSKY,
30 E. Seventh St., New York, N. Y.

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найдешевше подагоджує Канцелярія Нотарільна. 28пеп

T. J. BRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

60 акрів найлїпшої землі, деревляний будинок на 14 кімнат, 35 штук всякої худоби, всякі потрібні забудовання, жерельна вода в стайні, 18 акрів озимини, будинки асекуровані на $8000. Ціна $8500, жадаєть $2500 готівки.

70 акрів, в тім 20 ліса, 10 пасовиска, 2 акрів озимини, фарму перелітає потік, 3 мурована і 1 кімнат, 35 штук всякої худоби, при готовій дорозі. Ціна $7000, легкі сплати. 95-96

Пишіть або голоситься:

W. A. FOULTZ & SON,
Quakertown, Pa.

KI-MOIDS
(ЗЕРНИСТІ)
ПРОТИ НЕСТРАВНОСТИ

Розпливаєть сейчас на язику або в теплій або зимній воді, або содовій. Питайте в сода-воді в місках.

СКОРА ПОМІЧ!

Продуковані через Scott & Bowne витворі

SCOTT'S EMULSION 10

ЛИЦЯ О НЕЗДОРОВІЙ КРАСЦІ СКОРО ВИЛІЧЕНІ

Вугри і корости, отворені пори і лискуча шкіра, волосє на лици, руках і тілі, знаки, пятна і сині жили.

ДОВІРОЧНІСТЬ ГВАРАНТОВАНА. Не є дороге а вповні гарантоване. Голоситись до SPARROW CO. а дістанете пораду яку Вам може удїлити

THE SPARROW (A 3),
БЕЗПЕЧНА, ДОБРА ПЕВНА МЕТОДА.
180 Avenue C., New York City.

СТРИМАЙТЕ ВИПАДИ ВОЛОСЯ

Кому долягає випадане волосся, нехай звернеться до мене. Я запевняю, що здрежу єго недугу протягом тижня. Прийдіть і переконайтеся. Години приняття від 10. до 1. і від 2. до 9. Як Ви поза Ню Йорком, то прищліть $1.35 почтовим переказом або марками а ми вишлемо Вам се средство. 36с

SONIA KURMAN,
11 Ridge St., cor. Grand St.,
New York, N. Y.

ФАРМА БЛИЗЬКО ФІЛЯДЕЛФІЇ

Фарма 42 акрів доброї землі рівної до орання, без каміння, дім з 8 кімнат, велика бейзментова стайня і другі забудовання в добрім стані; всі покриті дахівкою, вода в хаті і стайні, також два дуже добрі коні, 3 голь-стайські корови, 3 безрогі, понад 100 курий, ріжнородна машинерія і знаряди фармерські вартости понад $1000. Ся фарма є в самім Quakerton. Ціна $5500, готівки треба $3000.

Фарма 91 акрів, добра земля, 6 акр. ліса, решта під плуг, мурований сильної будови дім, покритий дахівкою, велика добра стайня і другі забудовання в добрім стані, вода в хаті, малий сад, близько школи, церкви, дві милі до Quakerton, при зелїзничій і стріжкарній лінії, в сусідстві фабрик.

Пишіть на адресу: 93.5.9.01

JOSEPH MOZYNSKI,
826 W. Broad St., Quakerton, Pa.

30

ПАТЕНТИ

Книжочка з інформаціями в патентових справах буде післана ДАРОМ на жадане.

ВИНАХІДНИКИ

і другі пишіть по ню.

Імя А. М. WILSON є знане через 80 ЛІТ і кожда патентова справа нам віддана узиска найлїпше подагоджене. Прищліть модель або рисунок свого винаходу до провірення.

Пишіть днесь по українськи по українську патентову книжку на адрес:

A. M. WILSON,
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.

ДО КРАЮ

по цінах компаніячих без доплати, з місця на місце. Полагоджую пашпорти аплікації, помагаю в оплаті такси, асекурую багаж до місця призначення. Інформації безплатно.

I. HERZ, банкир і нотар, 224 W. 34th St., NEW YORK, N. Y.

ЧЕРЕЗ ДАНЦИГ, ВАРШАВУ, БРЕМЕН, ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПІЮ.

СКОРА ПОМІЧ!

Нема з перепрацьованя, умучення, нервовість членів і мускулів, біль в бедрах і лятках, запаленнє і кислоти можна позбутись послугуючись сейчас „приятелем в потреби".

PAIN-EXPELLER

Родини, котрі переконались про успіхи сего средства не можуть оставатись без його. 6 тізки одна під Пейн-Експеллера, а себ для вашої невности має варестрований знак

„ЯКОРА"

Пачку, що не має сего знаку, належить відкинути, як дорогу 35 або 70 цент. за фляшку, у всіх аптиках, або вирост від

F. AD. RICHTER & CO., 87, 35th Str., Brooklyn, N. Y

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
Години урядові: 12-2 пополд. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Годині приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ
ДОКТОР МЕДИЦИНИ
Лічить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дітий.
Dr. DEUTCH,
229 E. 14th St., New York City.
Tel. Stuyvesant 933.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG,
304 — 2nd AVENUE,
(между 17, а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ой рано до 8-ой вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

Dr ZINS.
СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Має 25-літну практику в „Ню Йорк Пост Граджуєть Госпиталі" і „Джан Гопкинс Госпиталі" в Балт.
Лікарська Порада Даром.
Год.: від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пол.
110 East 16th St. N. Y.
між Irving Pl. & Union Sq.

НЕДУГИ МУЩИН
DR. KOLER
638 PENN AVENUE,
PITTSBURGH, PA.
Говорить по українськи.
Др. Колер відбув свої студії в Росиї і має 28 літ досвіду у леченю мущин. Голоситься особисто, почтово не віч. Години приняття: від 9. рано до 5. веч., в неділі від 9. до 2. попол.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить ріжні задавнені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. вечер, в неділі від 10. до 1. Нюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Av. (cor. Court St., коло церкви)
вівторок, четвер і субота від 10. рано до 8. вечер. 83вчс—

SANTAL CAPSULES MIDY

СКОРА ПОМІЧ
на катар „міхури і течі".
Лекка і успішна.
Кождакапсула означена MIDY
Стерегіться підробів.